

PRESENTACIÓ DEL PRESSUPOST

El pressupost de la Universitat de Lleida per a l'exercici 2023 és de 106.298.958,55€, el que suposa un augment de 9 M€ (9,28%) respecte l'any anterior.

Aquest no és un increment expansiu sinó que respon a la situació complicada, no volguda, de la conjuntura que viu el país, Europa i el món i a la que hem de fer front. Com comentarem amb una mica més de detall tot seguit, hi ha un increment important de les despeses que hem de preveure de Capítol 1 pels increments salarials, l'increment vegetatiu i els costos de la seguretat social de la plantilla. Òbviament hi ha també un impacte derivat de la inflació del país que ens produeix un increment dels costos dels serveis, i un fort impacte en els costos energètics que es manifesta íntegrament en el pressupost del 2023, atès que fins a finals de 2022, aquests costos estaven fixats per una compra consorciada contractada a l'inici de la pandèmia - en el moment de la caiguda dels costos energètics- i, per tant, encara no han estat impactats pel fort increment del darrer any i mig.

Per fer front a aquestes despeses, el pressupost inclou un increment dels ingressos en diferents partides. Entre aquestes, les corresponents a transferències de la generalitat, tot i que el model de finançament de les universitats públiques catalanes roman encara aturat des de l'exercici de 2017. Des de l'octubre de 2022 tenim un nou conseller al capdavant de la conselleria de recerca i universitats i un dels objectius del govern en aquests moments és l'aprovació d'un nou pressupost per al 2023. Tot i la incertesa actual, el Departament de Recerca i Universitats (DRU) de la Generalitat de Catalunya contempla un increment de les transferències en programes finalistes, i treballa per completar aquests programes adreçats a fer front als increments dels costos mencionats, encara que no contempla la millora del finançament basal del Sistema Universitari Català.

En particular, el DRU incrementarà les transferències del Pla d'Inversions Universitàries i incorporarà un nou programa per a la millora de l'estabilitat del personal. Confiam, també, que incrementi les transferències corrents per compensar la pèrdua d'ingressos derivada de la disminució dels preus públics de matrícula, en el cas que es concreti la proposta de la conselleria de seguir rebaixant el preu públic de les matrícules de les titulacions oficials per al curs 2023/2024, així com una transferència addicional per poder fer front a l'increment de les despeses energètiques.

El pressupost classificat per **programes pressupostaris** és el següent:

Programa	Descripció	2022	2023	Variació 23/22
1	Docència, aprenentatge i ocupabilitat	2.995	2.931	-2,14%
2	Recerca i transferència de coneixement	15.341	15.706	2,38%
3	Relació amb el territori i internacionalització	2.846	3.369	18,34%
4	Comunitat universitària i polítiques transversals	3.110	2.698	-13,25%
5	Organització, recursos i serveis	1.993	2.648	32,87%
6	Personal	63.536	67.291	5,91%
7	Despeses generals	7.453	11.656	56,39%
		97.274	106.299	9,28%

Import en milers d'euros

El programa que més creix és el de despeses generals, atès l'increment de despeses energètiques.

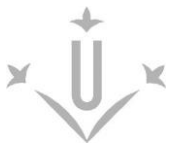
El programa 1 -Docència, aprenentatge i ocupabilitat- disminueix un 2,14% per poder assumir l'increment de depeses de personal i despeses energètiques. Inclou el programa de millora de la qualitat i prestigi de la docència, el programa de coordinadors de graus i de màsters, el finançament de les facultats i escoles i dels departaments, el finançament dels màsters oficials i la formació contínua, entre altres.

El programa 2 -Recerca i transferència de coneixement- presenta un increment del 2,38%. Els increments més significatius corresponen als projectes d'investigació de l'Estat, de la Generalitat i Europeus així com per la previsió d'ingressos per convenis de transferència de coneixement, que es recuperen plenament de l'efecte pandèmia.

El programa 3 -Relació amb el territori i internacionalització-, creix un 18,34%, fonamentalment per l'increment molt significatiu de les Beques Erasmus (que creixen un 52%), per l'increment dels ajuts de mobilitat de convenis bilaterals fora d'Europa i les Beques Erasmus a països no europeus i per l'increment de les relacions interuniversitàries.

Pel que fa al programa 4 -Comunitat universitària i polítiques transversals- es mantenen els ajuts per als estudiants de beques salari, els ajuts a l'habitatge, i els ajuts per a situacions econòmiques sobrevingudes, i s'incrementen les beques d'introducció a la recerca. En conjunt, el programa disminueix un 13,25%, a causa de la disminució en un 65% de la despesa per beques no compensades per les administracions públiques -conseqüència directa de la disminució del preu de les matrícules-.

El programa 5 -Organització, recursos i serveis- creix un 32,87% principalment per l'increment de les despeses previstes en obres i equipaments del Pla d'Inversions Universitàries i de les despeses de Sistemes d'Informació i Comunicacions.

Per la seva part, el programa 6 -Personal- creix en 3,7M€, fruit dels increments retributius, el creixement vegetatiu, les despeses de la seguretat social, i les noves incorporacions per les noves titulacions finançades al Campus Universitari d'Igualada, així com dels nous grups d'infermeria.

Finalment, el programa 7 -Despeses generals- és el que més creix amb un 56,39%. L'increment de l'energia elèctrica (amb un augment del 245%) i dels combustibles i carburants (amb un augment del 350%) en són els elements determinants. També augmenten lleugerament les despeses de neteja i sanitat (6%), les de seguretat i les de gestió acadèmica. La resta de despeses generals, com ara els manteniments o el mobiliari, disminueixen lleugerament davant la necessitat de poder destinar crèdits per a l'augment desmesurat dels costos energètics.

En el següent quadre es mostren els **ingressos**, agrupats per capítols pressupostaris, dels exercicis 2023 i 2022, així com la variació percentual i el percentatge en relació al total d'ingressos de l'exercici de 2023:

Capítol	Concepte	2022	2023	Variació 23/22	%
Capítol 3	Taxes, preus públics i altres ingressos	23.081	20.230	-12,35%	19,03%
Capítol 4	Transferències corrents	65.100	74.802	14,90%	70,37%
Capítol 5	Ingressos patrimonials	143	152	6,29%	0,14%
Capítol 7	Transferències de capital	8.841	11.010	24,53%	10,36%
Capítol 9	Passius financers	109	105	-3,67%	0,10%
		97.275	106.299	9,28%	100,00%

Import en milers d'euros

El capítol 3 -Taxes, preus públics i altres ingressos- inclou els ingressos per matrícula i les taxes per la prestació dels serveis que, en conjunt, disminueix un 12,35%. No obstant, en aquest capítol hi han dos efectes contraposats. Per una part, els ingressos de matrícula tenen una notable disminució (20,8%) per la política de reducció dels preus públics tant de graus com de màsters del Govern de la Generalitat. En canvi, els ingressos per prestacions de serveis incrementen un 14,1%, el que mostra una clara recuperació dels serveis de transferència un cop superada la crisi de la Covid-19.

El capítol 4 -Transferències corrents- està destinat a finançar les despeses de funcionament de la Universitat i creixen en 9,7 M€ (14,9%).

Dels 74,8 M€ d'ingressos per transferències corrents, 72 M€ provenen de la Generalitat de Catalunya, i recullen tant la transferència corrent compensatòria per la reducció dels preus públics de graus i màsters, com la compensació pels increments retributius. A més, el capítol 4 contempla una transferència addicional per finançar l'increment dels costos energètics. La

conselleria ha manifestat la seva voluntat de finançar aquests costos addicionals, per bé que, en el moment de tancar aquest pressupost, la conselleria no ho pot garantir, atès que la proposta de pressupostos de la Generalitat no els incorpora. En el cas que la Generalitat no resolgui les transferències per cobrir els increments de les despeses energètiques, es generaria un dèficit en el romanent de tresoreria.

Pel que fa a la resta de transferències corrents, les de l'Estat s'incrementen en un 12,9%, al igual que les transferències de les corporacions locals, que s'incrementen un 3,5%. Contràriament, les aportacions d'empreses privades es redueixen un 12,1%, així com les de les famílies i institucions sense ànim de lucre, que es redueixen un 13,1%, confirmant la dinàmica a la baixa iniciada en els dos exercicis anteriors.

El capítol 5 -Ingressos patrimonials- presenta un increment (6,29%), fruit de la recuperació dels cànon de les concessions (increment del 5,3%) que encara estaven reduïts a causa de la reducció d'activitat per la pandèmia. Les rendes de béns immobles incrementen un 3% i, per primer cop en anys, retornen els ingressos per interessos de dipòsits, que en els darreres anys havien desaparegut a causa dels tipus d'interès negatius.

El capítol 7 -Transferències de capital- presenta un fort creixement (24,5%), fonamentalment degut a l'augment de les transferències del Pla d'Inversions Universitàries de la Generalitat i a les transferències de projectes de recerca de l'administració de l'Estat. Les transferències de capital que provenen dels projectes de recerca europeus es mantenen respecte de les xifres del 2022.

Les **despeses** es distribueixen d'acord amb els següents capítols pressupostaris:

Capítol	Concepte	2022	2023	Variació 23/22	%
Capítol 1	Despeses de personal	72.399	75.645	4,48%	71,16%
Capítol 2	Compra de béns i serveis	14.041	18.859	34,31%	17,74%
Capítol 3	Despeses financeres	52	52	0,00%	0,05%
Capítol 4	Transferències corrents	3.711	3.773	1,67%	3,55%
Capítol 6	Inversions reals	6.391	7.762	21,45%	7,30%
Capítol 9	Passius financers	681	208	-69,46%	0,20%
		97.275	106.299	9,28%	100,00%

Import en milers d'euros

Tal i com s'observa en el quadre anterior, tots els capítols de despesa augmenten llevat de les despeses financeres i dels passius financers.

El creixement global de la despesa global de personal és de 3,25 M€ (4,48%). Tanmateix, l'increment de les despeses del personal pròpiament d'estructura és superior, de 3,58 M€. D'aquests 3,58 M€, 1,93 M€ corresponen a l'increment retributiu, 0,86 M€ al creixement de la Seguretat Social, 0,36 M€ a les noves titulacions amb finançament, 0,21 M€ al creixement

vegetatiu -lligat a l'antiguitat i a la producció del professorat-, 0,18 M€ es deriven de l'aplicació de la Llei 20/21 d'estabilització i, finalment, 0,03 M€ correspon a altres variacions relacionades amb les despeses de personal.

El pressupost inclou la despesa social a la qual ha de fer front la UdL segons els acords i convenis signats, a l'espera del que fixi posteriorment la normativa pressupostària pel 2023, pendent encara d'aprovació.

El capítol 2 -Despeses corrents de béns i serveis- augmenta un 34,3%. Pràcticament la totalitat d'aquest augment correspon als 4,4 M€ d'increment de les despeses energètiques (204%), mentre la resta de partides del capítol no experimenten canvis significatius respecte l'exercici anterior.

El capítol 3 -Despeses financeres- es preveu sense variacions respecte al pressupost de 2022.

El capítol 4 -Transferències corrents- presenta un sensible increment de l' 1,67%. Com ja s'ha esmentat en el programa 4 del pressupost per programes, els canvis més significatius són l'augment de les beques Erasmus i la disminució de les beques no compensades, atès que el diferencial entre els preus públics del Sistema Universitari Català i els de la resta de l'Estat s'està reduint.

La resta d'articles del capítol 4 presenten poques variacions respecte el pressupost de 2022. Pugen sensiblement les relacions interuniversitàries i les transferències corrents a corporacions locals, mentre que baixen moderadament els ajuts a particulars, les beques equitat de la Generalitat de Catalunya, i les beques a l'estudiantat, aquestes no perquè es redueixin el nombre de beques sinó perquè els imports s'ajusten a la liquidació real de l'exercici anterior.

El capítol 6 -Inversions reals- incrementa un remarcable 21,45%, que se suma a l'increment del pressupost anterior, confirmant la recuperació de les inversions reals després del període de reequilibri pressupostari dels dos darrers anys. En aquest capítol hi figuren tant les inversions en projectes de recerca com les inversions noves per funcionament operatiu de serveis i les inversions de reposició de funcionament operatiu.

La inversió en projectes de recerca s'incrementa substancialment (33,5%), a causa de l'augment de convocatòries de l'exercici de 2022 i les previsions a l'alça del 2023.

Pel que fa a la relació entre les inversions noves i les inversions de reposició, el pressupost de 2023 suposa un canvi d'estratègia. Així, mentre que al 2022 es van doblar les inversions en nou equipament per activitats docents i de recerca – per afavorir l'adaptació a les activitats híbrides i a les virtualitzades – i es van contenir les inversions de manteniment, ara, el pressupost de 2023 redueix la inversió nova (en un 43%) i aposta per incrementar la inversió de reposició, amb un increment del 163% del programa de reforma, ampliació i millora.

Finalment, el capítol 9 -Passius financers- recull la devolució de les bestretes reemborsables per la construcció d'edificis de recerca de la UdL finançats a través de les convocatòries de

parcs científics, que presenta una forta reducció del 69,5%, el que situa a la UdL pràcticament en una posició sense endeutament.

El pressupost de la Universitat de Lleida per a l'exercici de 2023 té dues grans partides amb un creixement molt destacat: els costos de personal - en especial els que es deriven del creixement del nombre d'efectius per noves titulacions, increments salarials, increment vegetatiu i dels costos de la seguretat social- i els costos energètics. Aquest creixement només es pot compensar si es concreten les previsions i estimacions de transferències addicionals en les que treballa el DRU, atès que el finançament ordinari roman constant. Les universitats necessitem que el finançament basal de la Generalitat vagi compassat amb el creixement dels costos universitaris per tal de poder tenir garantits, de forma sostinguda en el temps, els fons necessaris per les tasques que com universitats tenim encomanades. Aquest objectiu no s'ha pogut assolir a hores d'ara, ateses les incerteses presents. Òbviament, la manca d'aquestes transferències que es contemplen en aquest pressupost, pot fer que la UdL entri en situació de dèficit perquè els imports dels increments de les despeses són absolutament inassolibles amb programes propis d'estalvi energètic o de contenció de despeses que, de fet, ja s'han considerat en l'elaboració d'aquest pressupost.

És del tot necessari que la Generalitat millori el finançament de les universitats i s'atansi a les xifres que ja preveia el Pacte Nacional per la Societat del Coneixement (PN@SC), xifres que permetrien cobrir les necessitats actuals del Sistema Universitari Català.

Son ben coneguts alguns dels reptes que tenim al davant les universitats. Entre aquests, hi ha el de donar relleu generacional a unes plantilles envellides, amb jubilacions massives previstes pels propers cursos. A la UdL, l'edat mitjana del PDI permanent és de 58 anys i més del 50% de catedràtics d'universitat es troba en la franja que va dels 60 als 66 anys. Per altra banda, fruit de les baixes taxes de reposició aplicades en la darrera dècada, el percentatge de professorat associat és molt alt a la UdL i a tot el sistema català, el que genera inestabilitat i precarietat en la docència, en especial, en algunes titulacions. Cal doncs inversió especial per redreçar aquestes mancances si es vol una transició que no suposi passos enrere al que s'ha aconseguit en l'actualitat, atès que es necessita temps per a la formació de PDI consolidat tan en recerca com en docència. L'aprovació de la nova Llei Orgànica del Sistema Universitari (LOSU) en el marc de l'Estat pot comportar algunes novetats en aquest aspecte, atès que limita el nombre del professorat associat, permet la contractació de doctors a temps complet sense acreditació prèvia per a l'entrada a la carrera acadèmica i garanteix, per llei, una inversió mínima en el sistema universitari espanyol d'un 1% del PIB en el conjunt de les comunitats. Cal veure si es concretaran aquestes expectatives, quan, com i els terminis que comportaran.

Per informació de la comunitat, consignar aquí també que aquest pressupost inclou despeses per valor de 0,44 M€ per fer front a retorns de préstecs del Parc Científic als que han de fer front les institucions del patronat. Aquest pressupost no inclou transferències específiques de la generalitat per a fer front a aquesta despesa, malgrat el compromís manifestat pel conseller responsable en el moment de la constitució d'aquests préstecs. Amb tot, darrerament hem tingut algunes bones notícies que fan referència a aquest concepte i que mereixen un

comentari en aquest context pressupostari. En la negociació del pressupost de l'Estat, en l'etapa de les esmenes, s'ha aprovat una esmena negociada entre ERC i el govern que suposa una injecció de 7 M€ pel parc científic, el que permetrà reduir el fort deute pendent. Aquest és un gran pas per superar la greu situació financera del parc i que il·lustra la UdL. Sembla que estem ben encaminats també per a que el govern de l'estat ens concedeixi una moratòria que permetria allargar el temps de retorn del deute restant a 20 anys addicionals. Les dues mesures conjuntes poden fer viable econòmicament el parc però hem de seguir treballant per a reduir aquest deute per a que tingui un impacte mínim en el pressupost de funcionament ordinari de la UdL i això passa per incrementar l'activitat del parc i seguir treballant per a que el govern de la generalitat li doni suport financer d'acord amb el que indicava el Pacte Nacional per a la Recerca i la Innovació signat el 2008.

També sembla que el 2023 portarà novetats positives per al finançament d'Agrotecnio com a centre de la xarxa CERCA. Això obriria el camí per acabar amb l'anomalia d'un centre CERCA avaluat positivament però sense finançament i donaria una empenta a la recerca de la UdL i al sector agroalimentari català, un sector punter i fonamental per vertebrar el territori.

La Universitat de Lleida ha de seguir sent un motor econòmic, social i cultural del territori de ponent i, per extensió, de tota la Catalunya interior. Per aquesta tasca mereix, amb escreix, un finançament just i continuat que doni oportunitats als qui per les seves qualitats i esforç poden liderar la Catalunya del coneixement. No podem perdre talent si no ens volem quedar enrere o, dit d'una altra manera, no hi ha progrés si no progressem tots.

Jaume Puy i Llorens
Rector de la Universitat de Lleida

Lleida, 8 de desembre de 2022